

Monitor Diversiteit 2018

Een kwantitatieve studie naar de zichtbaarheid van diversiteit op het scherm in Vlaanderen

Knut De Swert (UvA)
Ine Kuypers (UA)
Julie De Smedt (UA)
Stefaan Walgrave (UA)

Inleiding

- Studiedienst in samenwerking met Universiteit Antwerpen UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM
- Vervolgstudie van Kleur bekennen 2004 en Monitor Diversiteit 2007-2009-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017
- Diversiteit in de beheersovereenkomst (2016-2020)
Derde rapportering op deze basis

Methodologie

Sample

- Enkel programma's van VRT-producties of Belgische productiehuizen
- Uitzenddagen verspreid over het hele jaar
- Programma's uitgezonden tussen 12u en 24u
 - 12u-18u en 23u-24u: buiten primetime
 - 18u-23u: primetime

Methodologie

Sample gelijkaardig aan Monitor Diversiteit 2015, 2016 en 2017

- Extra sample van KETNET primetime (16u-18u + ochtend in weekends)
- Extra sample van enkele duidingprogramma's

Aantal opnamedagen	84
Aantal programma's	1.356
Aantal actoren	14.043

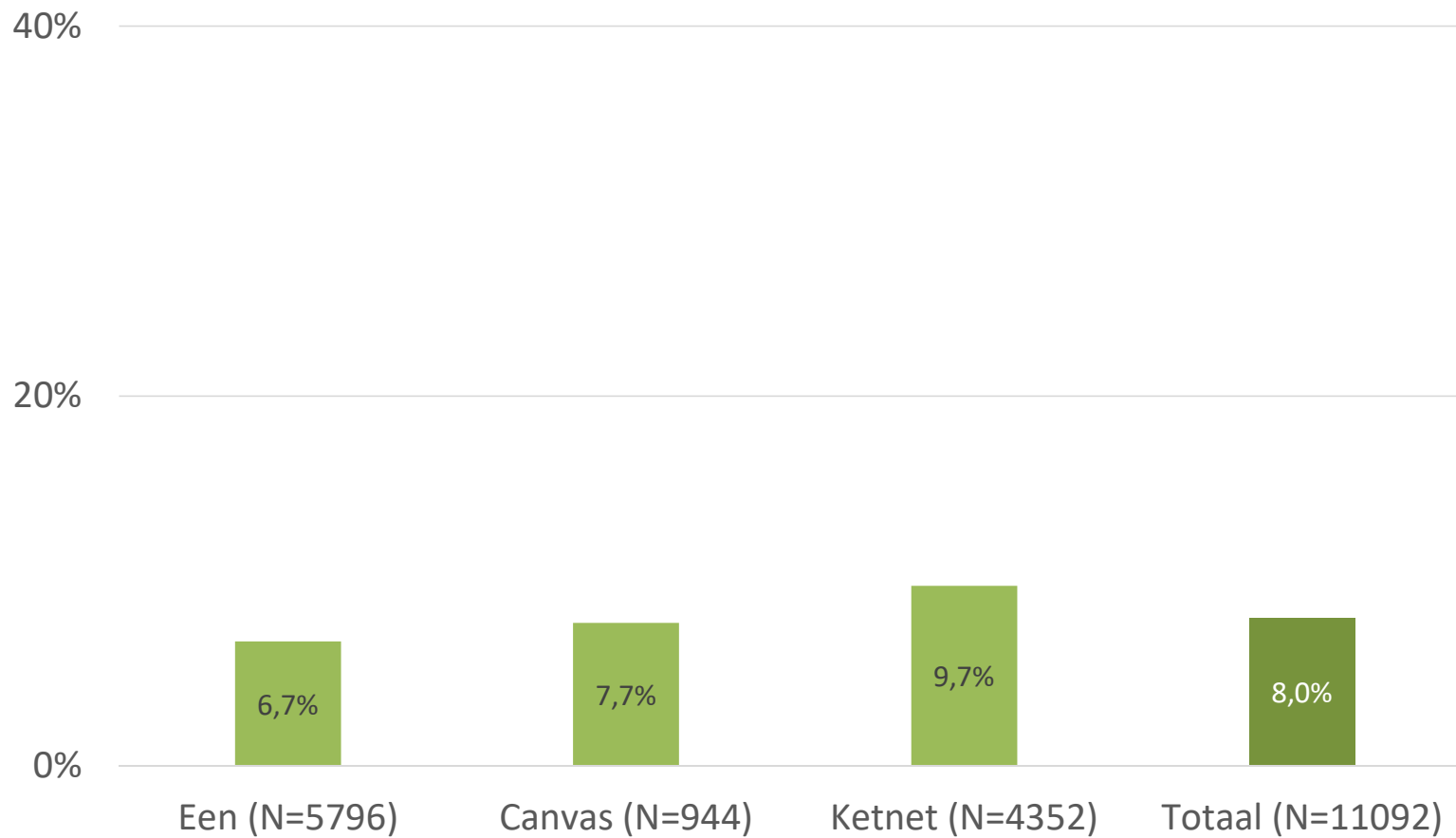
Methodologie

- Analyse op actorniveau
- Waarneembare, uiterlijke kenmerken
- Coderen
 - 13 codeurs
 - Uitgebreide opleiding
 - Beperkte dubbelcodering
 - Intercodeurbetrouwbaarheid: goed tot zeer goed

Resultaten

- Etnisch-culturele diversiteit
- Diversiteit naar geslacht
- Diversiteit naar leeftijd
- Diversiteit naar handicap

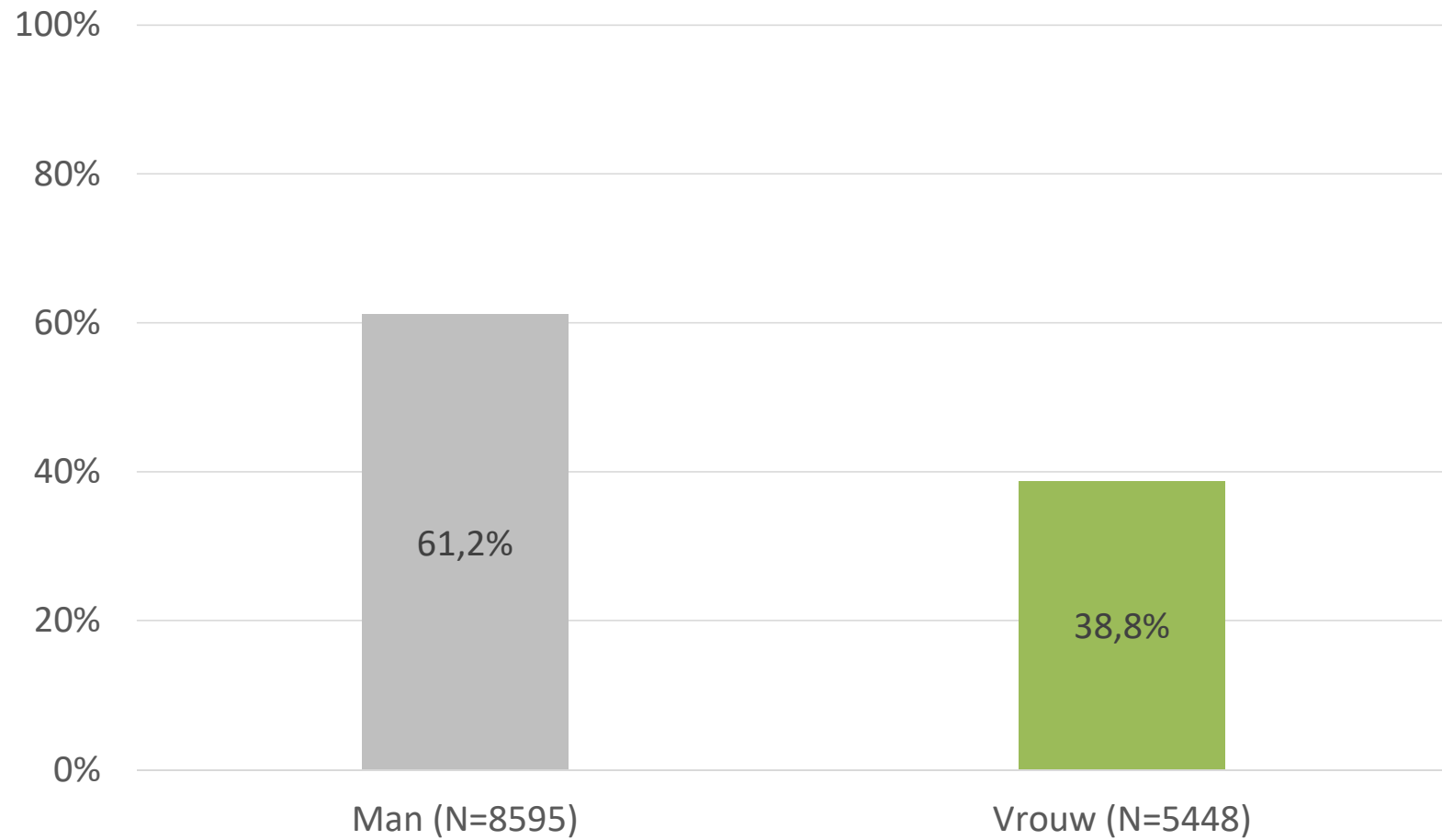
Nieuwe Vlaming per zender (2018)

Etnisch-culturele diversiteit: Besluit

- Totaal VRT 8% - lichte terugval na erg goed 2017
 - Primetime beter dan niet-primetime (vooral door Ketnet)
 - Non-fictie gaat eigenlijk al een tijdje eerder structureel achteruit
 - Fictie was in 2017 sterk gestegen, slechts een deeltje verloren gegaan.
 - Journalisten, presentatoren en spelkandidaten nog te zwak.
 - Weer (stevig) meer nieuwe Vlamingen die Nederlands spreken (bijna 90%)
- Eén: 6,7% (stevige achteruitgang, onder doel)
 - Vrij sterke achteruitgang, vooral Fictie
- Ketnet: 9,7% (verbetering 2017 behouden)
 - non-fictie een stuk lager dan andere jaren
- Canvas: 7,7% (zwakste resultaat in jaren)

Geslacht (2018)

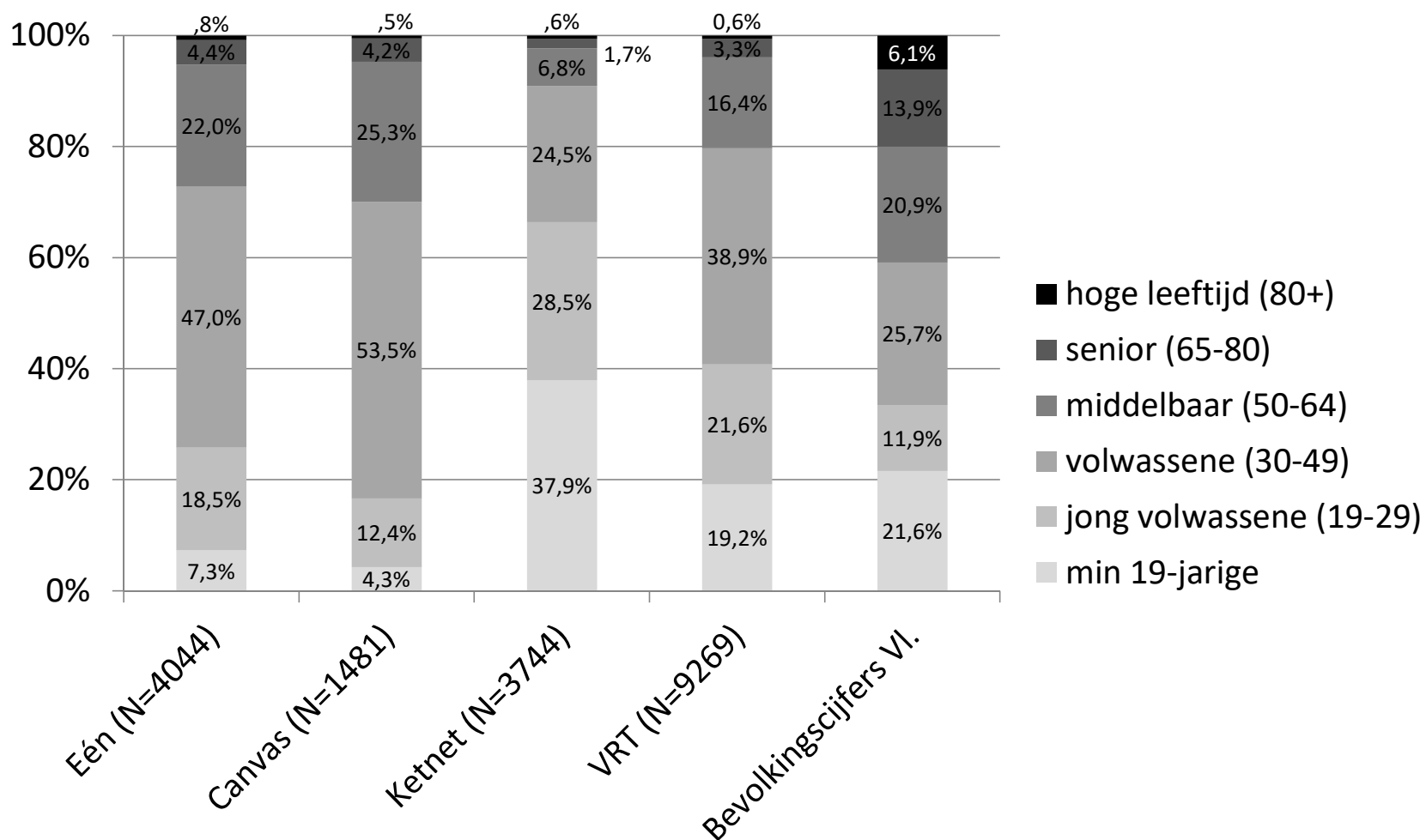

Geslachtsdiversiteit: Besluit

- Totaal VRT **38,8%**, beste totaalscore ooit.
 - Lichte vooruitgang, vooral door non-fictie (=belangrijk)
 - Fictie licht achteruit, maar blijft op zich goed
 - Rolstereotypering blijft (kloof man/vrouw private rol).
- Eén: **37,1%**, beste resultaat ooit, iets meer marge voor non-fictie om minimale streefcijfers apart te halen. Met deze evolutie + ook blijvende aandacht voor fictie lijkt streefdoel niet onhaalbaar.
- Ketnet: **44,5%**, stabiel op een vrij goed niveau, ruim boven het streefdoel. Fictie is al beter geweest
- Canvas: **29,0%**, bijna beste resultaat ooit, maar anderzijds ook niet de nodige evolutie om de minimale streefcijfers in zicht te krijgen.

Leeftijd - Prime-time (2018)

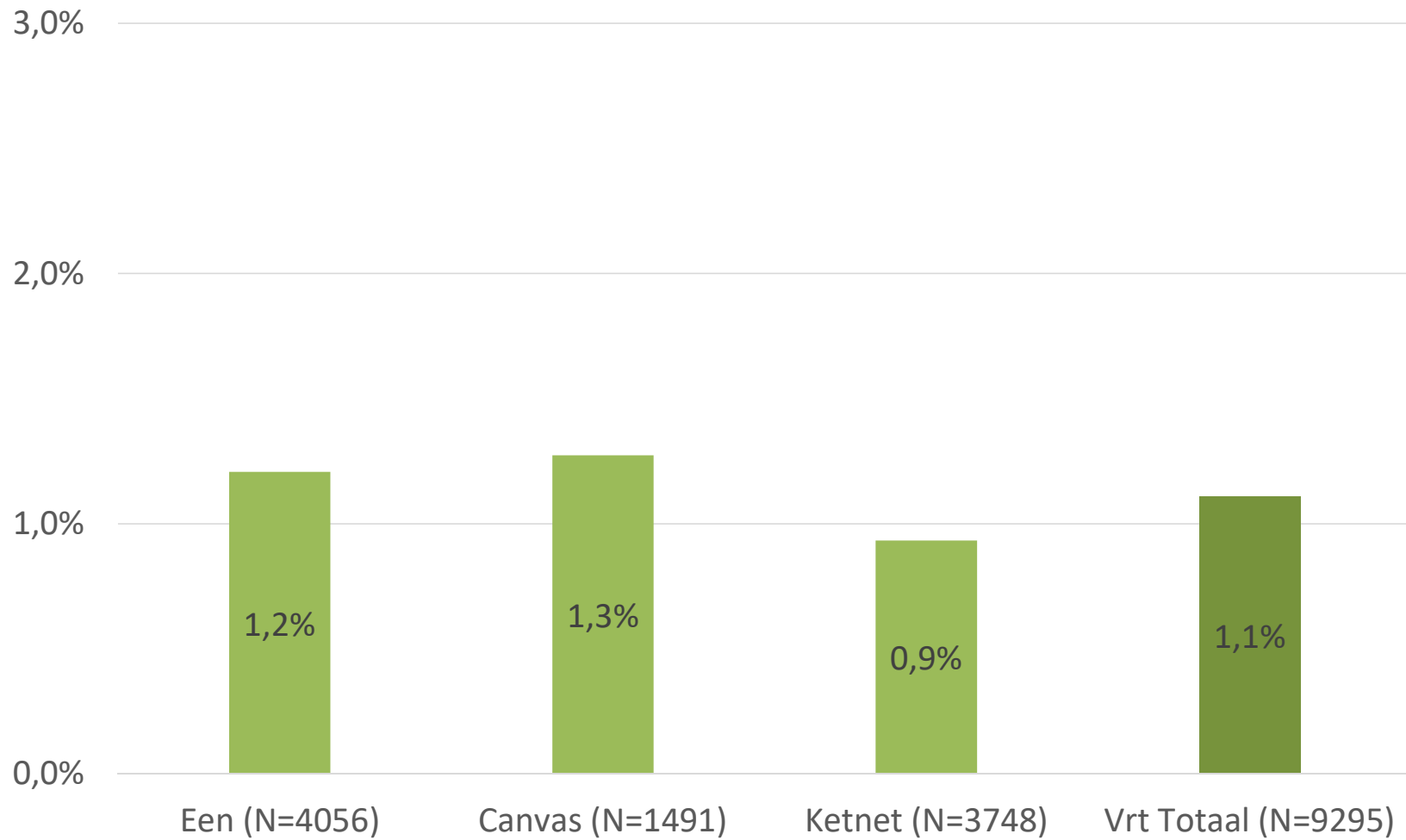
T.o.v. bevolkingscijfers Vlaanderen

Leeftijdsdiversiteit: Besluit

- Opnieuw in lijn met eerdere edities
 - Vooral zichtbaarheid 65-plussers blijft laag (vijf keer minder dan de verhouding in de Vlaamse bevolking)
 - Vrouwelijke actoren zijn vaak jonger (tot 29 jaar en vanaf 80 jaar is er nauwelijks een onevenwicht).
 - Bij 50-64 is de mannelijke dominantie het grootst.
- Ketnet: Trend minder -12 en meer oudere jongeren (en ook senioren) zet zich door
- Canvas: blijft relatief middelbaar en oud, maar verergering is sinds 2017 wel gestopt.
- Eén: Stabiel (maar dus geen verbetering senioren).

Handicap Prime-time (2018)

Handicap: Besluit

- Er zijn 1,1% personen met handicap te zien op VRT
 - Stabiel resultaat (maar dus geen stijging)
- Eén: 1,2%
 - Identieke cijfers drie jaar op rij
- Ketnet: 0,9%
 - Identieke cijfers
- Canvas: 1,3%
 - Hele lichte verbetering, over jaren heen de zender die het dichtst bij een (kleine)structurele stijging zit.

Algemeen: weinig personen met een handicap zichtbaar op televisie. Minder mensen met een visuele handicap, (veel) meer met een fysieke handicap dan vorig jaar.

Algemene conclusie

- Ethnisch-culturele diversiteit
 - Minimale doelstellingen 2020 worden met 8% al gehaald (vooral dankzij Ketnet), maar geen vooruitgang. Eén haalt dit doel niet meer, Canvas flirt ermee.
- Geslacht
 - VRT is met 38,8% gestaag op weg naar de doelstellingen voor 2020. Ketnet is er al.
 - Eén heeft nog marge bij de non-fictie. Zonder extra inspanningen is het groeitempo bij Canvas veel te traag, zelf voor minimum (29% vs 33%)

Algemene conclusie

- Leeftijd
 - Vooral aandeel 65-plussers blijft over het algemeen laag. Groep 50-64 = héél mannelijk, bijna 4/5.
- Handicap
 - Heel weinig mensen met een handicap zichtbaar, vooral fysieke handicaps wel meer zichtbaar geworden.
 - Ketnet blijft wat achter.